

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
01.01.2006
RT I 2005, 71, 549

Kohtute seaduse, advokatuuriseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 15.12.2005

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 21. detsembri 2005. a otsusega nr 966

§ 1. Kohtute seaduse muutmine

Kohtute seaduses (RT I 2002, 64, 390; 2005, 39, 308) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 12 lõiget 4 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

« 3) tema valimisel või nimetamisel Euroopa Inimõiguste Kohtu, Euroopa Kohtu, Euroopa Kohtu esimese astme kohtu või muu rahvusvahelise kohtuinstitsiooni (edaspidi *rahvusvaheline kohtuinstitsioon*) kohtunikuks (§ 58¹).»;

2)paragrahvi 14 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Maakohtu rahvakohtunike arvu määrab justiitsminister kooskõlastatult kohtute haldamise nõukojaga, kuulunud ära maakohtu üldkogu arvamuse.»;

3)paragrahvi 20 lõiget 4 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

« 3) tema valimisel või nimetamisel rahvusvahelise kohtuinstitsiooni kohtunikuks (§ 58¹).»;

4)paragrahvi 22 lõikest 1 jäetakse välja sõna «linna»;

5)paragrahvi 24 lõiget 4 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

« 3) tema valimisel või nimetamisel rahvusvahelise kohtuinstitsiooni kohtunikuks (§ 58¹).»;

6)paragrahvi 27 täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

« (5¹) Riigikogu vabastab Vabariigi Presidendi ettepanekul Riigikohtu esimehe teenistusest tema valimisel või nimetamisel rahvusvahelise kohtuinstitsiooni kohtunikuks (§ 58¹).»;

7)paragrahvi 31 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Kohtunõunikuks võib nimetada isiku, kes vastab kohtunikule esitatavatele haridusnõuetele.»;

8)paragrahv 34 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 34. Kohtute infosüsteem

(1) Kohtute infosüsteem on justiitsministri asutatav riigiasutuse andmekogu, mille eesmärk on kohtute töö korraldamine, statistika kogumine, kohtulahendite kogumine, süstematiseerimine ning kohtutele ja avalikkusele kättesaadavaks tegemine.

(2) Andmekogu vastutav töötleja on Justiitsministeerium. Andmekogu volitatud töötlejad on Justiitsministeerium ja Eesti Vabariigi kohtud.

(3) Registriandmete koosseisu ja nende esitamise korra kehtestab justiitsminister kooskõlastatult kohtute haldamise nõukojaga.»;

9)paragrahvi 36 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 3) annab kohtu esimehele soovitusi kohtu töökorralduslikes küsimustes;»;

10)paragrahvi 38 lõike 3 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 8) valib Eesti Advokatuuri aukohtu ja kutsesobivuskomisjoni, prokuröride konkursi- ja atesteerimiskomisjoni ning notari distsiplinaarsüüteo tuvastamise komisjoni kohtunikest liikmed ja asendusliikmed;»;

11)paragrahvi 38 lõikes 6 asendatakse sõna «Justiitsministeerium» sõnaga «Riigikohus»;

12)paragrahvi 38 lõige 7 tunnistatakse kehtetuks;

13)paragrahvi 41 lõike 1 punktis 5 asendatakse sulgudes olevad viited järgmiste viidetega:

«(§ 12 lõige 1 ja lõike 4 punkt 2, § 20 lõige 1 ja lõike 4 punkt 2, § 24 lõige 1 ja lõike 4 punkt 2)»;

14)paragrahvi 41 lõike 1 punkt 9 tunnistatakse kehtetuks;

15)paragrahvi 41 lõiget 1 täiendatakse punktiga 11 järgmises sõnastuses:

« 11) Kohtute infosüsteemi registriandmete koosseisu ja nende esitamise korra kehtestamisel (§ 34 lõige 3).»;

16)paragrahvi 41 lõiget 1 täiendatakse punktiga 12 järgmises sõnastuses:

« 12) kohtuniku kutsumisele kaitseväge tegevteenistusse (§ 86 lõige 4)»;

17)paragrahvi 43 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Eelarveaasta jooksul võib justiitsminister kohtu eelarvekulusid muuta üksnes mõjuval põhjusel, kuulanud ära kohtu esimehe ja kohtudirektori arvamuse ning lähtudes kohtute haldamise nõukoja kujundatud põhimõtetest.»;

18)paragrahvi 44 lõike 2 teisest lausest jäetakse välja sulgudes esitatud viide «(§ 66)»;

19)paragrahvi 45 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Õigusemõistmise korrakohase toimimise, kohtunike kohustuste täitmise ning kohtute infosüsteemi andmete korrakohase edastamise üle teostab järelevalvet kohtu esimees.»;

20)paragrahvi 47 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kohtunikuks võib nimetada Eesti Vabariigi kodaniku, kes:
1) on omandanud akrediteeritud õppekava alusel vähemalt magistrikraadi õigusteaduses või kellel on samaväärsete õpingute läbimise kohta välismaal saadud kõrgharidustunnistus, mida tunnustab välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 6 lõikes 3 nimetatud keskus Eesti Vabariigi haridusseaduse §-s 28¹ sätestatud korras;
2) oskab eesti keelt kõrgtasemel;
3) on kõrgete kõlbeliste omadustega;
4) on kohtunikutööks vajalike võimete ja isikuomadustega.»;

21)paragrahvi 47 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

« (1¹) Kohtunikuks võib nimetada ka käesoleva paragrahvi lõikes 1 kirjeldatud isiku, kes ei ole omandanud magistrikraadi, kuid on läbinud ülikoolis enne ülikooliseaduse 2003. aasta 10. märtsil jõustunud muudatusi kehtinud korra kohaselt vähemalt akadeemilise kõrghariduse I astme õigusteaduses akrediteeritud nelja-aastase nominaalkestusega õppekava alusel või enne Eesti Vabariigi haridusseaduse jõustumist kehtinud korra kohaselt vähemalt akadeemilise kõrghariduse I astme õigusteaduses viieaastase nominaalkestusega õppekava alusel.»;

22)paragrahvi 47 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Kohtunikuks ei või nimetada isikut:
1) kes on süüdi mõistetud kuriteo toimepanemise eest;
2) kes on kohtuniku-, notari-, vandetõlgi või kohtutäituri ametist tagandatud;
3) kes on advokatuurist välja heidetud;
4) kes on avalikust teenistusest vabastatud distsiplinaarsüüteo eest;
5) kes on pankrotivõlgnik;
6) kelle audiitori kutsetegevus on lõpetatud, välja arvatud lõpetamine audiitori avalduse alusel;
7) kellelt on patendivoliniku kutse ära võetud, välja arvatud kutse äravõtmine patendivoliniku avalduse alusel.»;

23)paragrahvi 50 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

« (2) Kohtuniku ettevalmistusteenistust ei pea olema läbinud isik, kes on vahetult enne kohtunikueksami sooritamist töötanud kaks aastat vandeadvokaadi või prokuröri abina, välja arvatud prokuröri abina, samuti isik, kes on varem töötanud kohtunikuna ning kelle kohtunikuametist vabastamisest ei ole möödunud rohkem kui 10 aastat.»;

24)paragrahvi 53 lõikesse 2 lisatakse teine lause järgmises sõnastuses:

«Konkursi Riigikohtu kohtuniku vaba koha täitmiseks kuulutab välja Riigikohtu esimees.»;

25)paragrahvi 55 lõikesse 4 lisatakse pärast sõnu «Riigikohtu üldkogu» sõnad «ja kohtute haldamise nõukoja»;

26)paragrahvi 56 lõikes 1 asendatakse sõnad «Ametisse astudes» sõnadega «Ametisse nimetamisel»;

27)paragrahvi 56 lõikest 2 jäetakse välja sõnad «ametisse astudes»;

28)paragrahvi 56 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

« (3) Kohtunikuvande tekst säilitatakse kohtuniku isikutoimikus Riigikohtus.»;

29)paragrahvi 58 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Kohtunik võib samasse kohtusse vabale kohtunikukohale tagasi pöörduda, teatades sellest vastava kohtu esimehele vähemalt üks kuu ette.»;

30)paragrahvi 58 täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

« (3) Riigikohtu üldkogu võib Riigikohtu või Justiitsministeeriumi teenistusest lahkuda sooviva kohtuniku tema nõusolekul määrata kohtunikuks teise sama või madalama astme kohtusse. Kui sellega seoses kohtunikule makstav palk oleks väiksem võrreldes sellega, mis kohtunik oleks saanud, kui ta oleks tagasi pöördunud samasse kohtusse vabale kohtunikukohale, säilitatakse talle kuue kuu jooksul kõrgem palk.

(4) Kui kohtunikul pärast Riigikohtu või Justiitsministeeriumi teenistusest lahkumist puudub võimalus tagasi pöörduda samasse kohtusse vabale kohtunikukohale ja ta ei soovi asuda teise kohtusse, vabastatakse kohtunik ametist ning talle makstakse hüvitisena kuue kuu ametipalk. Hüvitis arvutatakse selle määramise ajal kehtivast ametipalgast kohtunikukohal, millel kohtunik viimati enne Justiitsministeeriumisse või Riigikohtusse siirdumist töötas.»;

31)seadust täiendatakse §-ga 58¹ järgmises sõnastuses:

« § 58¹. Kohtuniku töötamine rahvusvahelises kohtuinstitsioonis

(1) Kohtuniku valimisel või nimetamisel rahvusvahelise kohtuinstitsiooni kohtunikuks kohtuniku volitused ja teenistussuhe peatuvad.

(2) Kohtunik võib samasse kohtusse vabale kohtunikukohale tagasi pöörduda, teatades sellest vastava kohtu esimehele vähemalt üks kuu ette.

(3) Riigikohtu üldkogu võib rahvusvahelise kohtuinstitsiooni teenistusest lahkuva kohtuniku tema nõusolekul määrata kohtunikuks teise sama või madalama astme kohtusse. Kui sellega seoses kohtunikule makstav palk oleks väiksem võrreldes sellega, mis kohtunik oleks saanud, kui ta oleks tagasi pöördunud samasse kohtusse vabale kohtunikukohale, säilitatakse talle kuue kuu jooksul kõrgem palk.

(4) Kui kohtunikul pärast rahvusvahelise kohtuinstitsiooni teenistusest lahkumist puudub võimalus tagasi pöörduda samasse kohtusse vabale kohtunikukohale ja ta ei soovi asuda teise kohtusse, vabastatakse kohtunik ametist vastavalt käesoleva seaduse § 99 lõike 1 punktile 6 ning talle makstakse hüvitisena kuue kuu ametipalk. Hüvitis arvutatakse selle määramise ajal kehtivast ametipalgast kohtunikukohal, millele kohtunik viimati enne rahvusvahelisse kohtuinstitsiooni siirdumist töötas.

(5) Rahvusvahelise kohtuinstitsiooni teenistuses oldud aeg loetakse kohtunikuna töötatud aja hulka.»;

32)paragrahvi 59 lõike 1 punkt 8 tunnistatakse kehtetuks;

33)paragrahvi 59 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Kohtuniku teenistuslehe pidamist korraldab Riigikohtu esimees.»;

34)paragrahvi 59 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

35)paragrahvi 60 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Kohtuniku isikutoimiku pidamist korraldab Riigikohtu esimees.»;

36)paragrahvi 60 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

37)paragrahvi 61 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Kohtunikukandidaat on kohtuasutuse ametnik, kelle nimetab ettevalmistusteenistuse ajaks ametisse kohtu esimees kohtunikueksamikomisjoni ettepanekul. Kohtunikueksamikomisjon kontrollib eelnevalt avalduse esitanud isikute õiguslaseid teadmisi ja viib läbi vestluse.»;

38)paragrahvi 61 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Kohtunikukandidaadi ametipalga suuruse kehtestab justiitsminister.»;

39)seadust täiendatakse §-ga 61¹ järgmises sõnastuses:

« § 61¹. Kohtunikukandidaadiks taotleja usaldusväärse kontrollimine

(1) Kohtunikukandidaadiks taotleja esitatud andmete õigsuse kontrollimiseks on kohtunikueksamikomisjoni esimehel või tema poolt nimetatud kohtunikueksamikomisjoni liikmel õigus:

1) pöörduda riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ja ametiisikute, samuti füüsiliste ja juriidiliste isikute poole järelepärimistega kohtunikukandidaadiks taotleja andmete kohta;

2) vestelda kohtunikukandidaadiks taotleja, samuti tööandja ja õppeasutuse esindajate ning teiste isikutega, et selgitada välja kandidaadi kõlbelisi ja teisi isikuomadusi ning küsitletava isiku nõusolekul võtta temalt kirjalik seletus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud järelepärimise saanud asutus või isik vastab järelepärimisele viivitamata. Suuliselt esitatud järelepärimise ja sellele saadud vastuse jäädvustab järelepärimise esitaja kirjalikult.

(3) Kohtunikukandidaadiks taotlejat teavitatakse tema suhtes tehtud kontrollist ja võimaldatakse tal tutvuda kontrolli käigus kogutud andmetega.

(4) Kui kohtunikukandidaadiks taotleja esitas eksamikomisjonile tahtlikult valeandmeid või varjas olulist teavet, arvatakse ta eksamikomisjoni otsusega konkursilt välja.»;

40)paragrahvi 62 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Ettevalmistusteenistuse kestel valmistatakse kohtunikukandidaat ette kohtunikuametiks.

(2) Ettevalmistusteenistus toimub kohtuasutuses, kuhu kohtunikukandidaat on ametisse nimetatud. Osa ettevalmistusteenistusest toimub kohtunikukandidaadi ettevalmistuskavas nimetatud teistes kohtutes, nii et kohtunikukandidaat oleks ettevalmistusteenistuses olnud nii maa-, haldus- kui ka ringkonnakohtus. Osa ettevalmistusteenistusest võib toimuda Riigikohtus, prokuratuuris või advokatuuris või täidesaatva riigivõimu või kohaliku omavalitsuse asutuses.

(3) Ajaks, mil ettevalmistusteenistus toimub teises kohtus, nimetab teise kohtu esimees kohtunikukandidaadile juhendaja selle kohtu kohtunike hulgast.

(4) Kohtunikukandidaadi ettevalmistuskava kinnitab kohtunikueksamikomisjon.

(5) Ettevalmistusteenistus kestab kaks aastat.

(6) Kohtunikukandidaadi ettevalmistusteenistuse tähtaja möödumisel kohtunikukandidaadi teenistussuhe lõpetatakse.

(7) Kui kohtunikukandidaat ettevalmistusteenistuse ajal kohtunikueksamit ei soorita, kestab ettevalmistusteenistus kuni kohtunikueksami sooritamiseni või teenistussuhte lõpetamiseni käesoleva seaduse § 67 lõike 3 alusel.

(8) Kui kohtunikukandidaat sooritab kohtunikueksami ettevalmistusteenistuse ajal, aga teda ei nimetata kohtunikuks, pikendab kohtu esimees tema soovil ettevalmistusteenistust kuni kohtunikuks nimetamiseni, kuid mitte kauemaks kui kolmeks aastaks ettevalmistusteenistuse ajal sooritatud kohtunikueksamist arvates.

(9) Ettevalmistusteenistuse pikendamisel käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kohtunikukandidaadile juhendavat kohtuniku ei määrata.

(10) Kohtunikueksamikomisjoni põhistatud ettepanekul lõpetab kohtu esimees kohtunikukandidaadi teenistussuhte ettevalmistusteenistuse ebarahuldavate tulemuste tõttu.

(11) Avaliku teenistuse seaduses sätestatud alustel vabastab kohtu esimees kohtunikukandidaadi kohtunikueksamikomisjoni nõusolekul. Teenistussuhte lõpetamisest kohtunikukandidaadi algatusel teavitab kohtu esimees kohtunikueksamikomisjoni ja justiitsministrit.

(12) Distsiplinaarkaristuse määrab kohtu esimees kohtunikukandidaadile kohtunikueksamikomisjoni nõusolekul.»;

41)paragrahvi 63 lõikes 1 asendatakse sõna «Justiitsminister» sõnadega «Kohtu esimees»;

42)paragrahvi 63 lõikesse 2 lisatakse kolmas lause järgmises sõnastuses:

«Ettevalmistusteenistuse pikendamise korral käesoleva seaduse § 62 lõike 7 alusel võib kohtunikukandidaat täita ka õigusteenistuse juhi ülesandeid.»;

43)paragrahvi 63 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Kohtunikukandidaadi soovil antakse talle kohtunikueksamiks valmistumiseks 30 kalendripäeva õppepuhkust palga säilitamisega.»;

44)paragrahvi 64 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kohtunikueksamikomisjon võib põhistatud otsusega vabastada ettevalmistusteenistusest isiku, kes on kogenud ja tunnustatud jurist ning kelle puhul kohtunikueksamikomisjon kahtluseta leiab, et varasem kogemus lubab isikul kohtnikuametisse asuda ilma ettevalmistusteenistust läbimata.

(2) Kohtunikueksamikomisjon võib isiku ettevalmistusteenistust kuni ühe aasta võrra lühendada, kui isik on vähemalt kaks aastat töötanud advokaadi või prokurörina, kohtu konsultandi, kohtunõuniku või kohtunikuna.»;

45)paragrahv 65 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 65. Kohtunikukandidaadi aruandlus ja kontroll ettevalmistusteenistuse üle

(1) Kohtunikukandidaat esitab ettevalmistusteenistuse kohta aruandeid kohtunikueksamikomisjoni kehtestatud korras.

(2) Kohtunikueksamikomisjon hindab ettevalmistusteenistuse käiku ning vajaduse korral annab kohtu esimehele või kohtunikukandidaati juhendavale kohtunikule suuniseid selle paremaks korraldamiseks.

(3) Hinnates ettevalmistusteenistuse tulemused ebarahuldavaks, teeb kohtunikueksamikomisjon kohtu esimehele ettepaneku kohtunikukandidaadi teenistussuhte lõpetada (§ 62 lõige 10).»;

46)paragrahvi 67 lõikesse 5 lisatakse kolmas lause järgmises sõnastuses:

«Ettevalmistusteenistus tuleb uuesti läbida juhul, kui ettevalmistusteenistuse lõppemisest on möödunud enam kui 10 aastat.»;

47)paragrahvi 84 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Kuni üheaastast erakorralist tasuta puhkust võib kohtunikule anda Riigikohtu esimees selle kohtu üldkogu nõusolekul, kus kohtunik töötab.»;

48)paragrahvi 86 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Kohtuniku kutsumisel kaitseväge tegevteenistusse on vajalik kohtute haldamise nõukoja nõusolek.»;

49)paragrahvi 95 lõike 1 esimese lause lõppu lisatakse sõnad «ja kohtu esimehele»;

50)paragrahvi 97 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

« (3¹) Riigikohtu üldkogu võib distsiplinaarkollegiumi otsuse:

1) jätta muutmata;

2) muuta ja mõista kohtuniku süüdi kergema distsiplinaarsüüteo toimepanemises ning kergendada määratud distsiplinaarkaristust;

3) jätta sisuliselt muutmata ja kergendada määratud distsiplinaarkaristust;

4) tühistada ja kohtuniku õigeks mõista.»;

51)paragrahvi 97 lõike 4 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Riigikohtu üldkogule edasikaevatud distsiplinaarkolleegiumi otsus jõustub Riigikohtu üldkogu otsusena selle kuulutamisel.»;

52)paragrahvi 99 lõike 1 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 6) kui kohtunikul pärast Riigikohtu, Justiitsministeeriumi või rahvusvahelise kohtuinstitutsiooni teenistusest lahkumist puudub võimalus tagasi pöörduda samasse kohtusse vabale kohtunikukohale ja ta ei soovi asuda teise kohtusse;»;

53)paragrahvi 105 lõike 1 teksti lõpus asendatakse koma punktiga;

54)paragrahvi 115 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kohtunikuabiks võib nimetada isiku, kes vastab käesoleva seaduse § 47 lõike 1 punktides 1–3 ja lõikes 1¹ esitatud nõuetele ning on läbinud kohtunikuabi ettevalmistusteenistuse ja sooritanud kohtunikuabieksami.»;

55)paragrahvi 115 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Kohtunikuabiks ei või nimetada käesoleva seaduse § 47 lõikes 2 nimetatud isikut.»;

56)seadust täiendatakse §-ga 116¹ järgmises sõnastuses:

« § 116¹. Kohtunikuabikandidaadi konkurs »

Kohtunikuabikandidaadi konkursi korra ja tingimused ning konkursikomisjoni koosseisu ja töökorra kehtestab justiitsminister.»;

57)paragrahvi 117 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kohtunikuabikandidaadi ettevalmistusteenistuse kava kinnitab justiitsminister, kes määrab kohtunikuabikandidaadi teenistuskoha ja juhendaja.

(2) Ettevalmistusteenistuses saab kohtunikuabikandidaat väljaõppe töötamiseks kohtunikuabina. Ettevalmistusteenistuses selgitatakse, kas kohtunikuabikandidaat oma isikuomaduste poolest sobib kohtunikuabiks.

(3) Kohtunikuabi väljaõpe toimub selles esimese astme kohtus, kus töötab kohtunikuabikandidaati juhendav kohtunikuabi või kohtunik.

(4) Kohtunikuabikandidaadi väljaõpe kestab aasta ja lõpeb kohtunikuabieksamiga. Kui kohtunikuabikandidaat selle aja jooksul kohtunikuabieksamit ei soorita, jätkub väljaõppe korduseksamit sooritamiseni. Teist korda korduseksamit teha ei ole lubatud. Kui korduseksam jääb sooritamata, lõpetatakse kohtunikuabikandidaadiga teenistussuhe.

(5) Kohtunikuabikandidaat jätkab pärast kohtunikuabieksami sooritamist ettevalmistusteenistuses kuni ametisse nimetamiseni, kuid mitte kauem kui üks aasta.

(6) Kohtunikuabikandidaadi ametipalga kehtestab justiitsminister.»;

58)seadust täiendatakse §-ga 117¹ järgmises sõnastuses:

« § 117¹. Kohtunikuabikandidaadiks taotleja usaldusvääruse kontrollimine »

(1) Kohtunikuabikandidaadiks taotleja esitab enda kohta konkursikomisjonile andmed, mille koosseisu kehtestab justiitsminister.

(2) Kohtunikuabikandidaadiks taotleja esitatud andmete õigsuse kontrollimiseks on justiitsministril tema poolt volitatud ametnike kaudu õigus:

1) pöörduda riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ja ametiisikute, samuti füüsiliste ja juriidiliste isikute poole järelepärimistega kohtunikuabikandidaadiks taotleja andmete kohta;

2) vestelda isikuandmete ankeedis märgitud isiku, samuti tööandja ja õppeasutuse esindajate ning teiste isikutega, et selgitada välja kandidaadi kõlbelsi ja teisi isikuomadusi ning vajaduse korral ja küsitletava isiku nõusolekul võtta temalt kirjalik seletus.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud järelepärimise saanud asutus või isik vastab järelepärimisele viivitamata.

(4) Kohtunikuabikandidaadiks taotlejat teavitatakse tema suhtes tehtud kontrollist ja võimaldatakse tal tutvuda kontrolli käigus kogutud andmetega.

(5) Kui kohtunikuabikandidaadiks taotleja esitas konkursikomisjonile tahtlikult valeandmeid või varjas olulist teavet, arvatakse ta konkursikomisjoni otsusega konkursilt välja.»;

59)paragrahvi 119 lõikes 2 asendatakse sõnad «kohtunikuabi eriharidust andva rakenduskõrgkooli rektori määratud õppejõud» sõnadega «Notarite Koja määratud notar»;

60)paragrahvi 120 lõikest 4 jäetakse välja sõnad «eksamitulemuste põhjal»;

61)paragrahvis 123 asendatakse sõnad «kohtunikuabi ametipalka kuni uuele töökohale asumiseni, kuid mitte kauem kui kuus kuud» sõnadega «hüvitisena kohtunikuabi kuue kuu ametipalk»;

62)paragrahvi 125 lõike 1 punktis 7 lisatakse sõna «kodikorraga» järele sõnad «ja kohtu kantselei kodukorraga»;

63)paragrahvi 125 lõiget 3 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

«Kohtudirektor nimetatakse ametisse avaliku konkursi alusel, kandideerijate usaldusvääruse kontrollimisel kohaldatakse käesoleva seaduse § 117¹.»;

64)paragrahvis 127 lisatakse pärast sõnu «kohtu kodukorras» sõnad «ja kohtu kantselei kodukorras»;

65)seadust täiendatakse §-ga 127¹ järgmises sõnastuses:

« § 127¹. Kohtuteenistuja ametiriietus

Justiitsminister võib kehtestada kohtuteenistujate ametiriietuse kirjelduse ning kandmise korra. Ametiriietuse kandmise kohustuse korral antakse ametiriietus kohtuteenistujale tasuta.»;

66)seadust täiendatakse §-ga 131¹ järgmises sõnastuses:

« § 131¹. Kohtunikuabile esitatavate nõuete erisused

(1) Kohtunikuabiks võib nimetada ka isiku, kellel on rakenduskõrgkoolis omandatud kohtunikuabi eriharidus.

(2) Kohtunikuabi eriharidust andva rakenduskõrgkooli lõpetamisel loetakse ettevalmistusteenistus sooritatuks. Justiitsminister määrab õppepraktika koha ja juhendaja. Juhendamisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 122 lõige 2. Kohtunikuabieksamikomisjon võib võtta vastu rakenduskõrgkooli lõpueksami, mida loetakse sel juhul kohtunikuabieksamiks.»;

67)seadust täiendatakse §-ga 137¹ järgmises sõnastuses:

« § 137¹. Rahvusvahelises kohtuinstiitutsioonis töötamine

Käesoleva seaduse § 58¹ kohaldatakse ka enne nimetatud sätte jõustumist rahvusvahelise kohtuinstiitutsiooni valitud või nimetatud kohtuniku suhtes.»;

68)seadust täiendatakse §-ga 138⁶ järgmises sõnastuses:

« § 138⁶. Rahvakohtunike volitused

(1) Enne 2006. aasta 1. jaanuari ametisse nimetatud rahvakohtunikud, kelle volitused ei ole lõppenud, loetakse ametisse nimetatuks järgmiste kohtute juurde:

1) Tallinna Linnakohtu ja Harju Maakohtu rahvakohtunikud loetakse Harju Maakohtu rahvakohtunikeks;

2) Ida-Viru Maakohtu, Narva Linnakohtu ja Lääne-Viru Maakohtu rahvakohtunikud loetakse Viru Maakohtu rahvakohtunikeks;

3) Pärnu Maakohtu, Saare Maakohtu, Lääne Maakohtu, Järva Maakohtu ja Rapla Maakohtu rahvakohtunikud loetakse Pärnu Maakohtu rahvakohtunikeks;

4) Tartu Maakohtu, Jõgeva Maakohtu, Viljandi Maakohtu, Valga Maakohtu, Põlva Maakohtu ja Võru Maakohtu rahvakohtunikud loetakse Tartu Maakohtu rahvakohtunikeks;

(2) Enne 2006. aasta 1. jaanuari nimetatud rahvakohtunike volitused lõpevad käesoleva seaduse § 104 lõigetes 1 või 4 nimetatud tähtaja möödumisel.»

§ 2. Advokatuuriseaduse muutmise

Advokatuuriseaduses (RT I 2001, 36, 201; 2005, 39, 308) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 23 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 3) kes vastab kohtunikule esitatavatele haridusnõuetele vastavalt kohtute seaduse § 47 lõike 1 punktile 1 ja lõikele 1¹. Välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 6 lõikes 3 sätestatud pädevaks organiks on Eesti Advokatuur;»;

2)paragrahvi 49 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

«Advokaadi poolt õigusteenuse osutamine on advokaadibüroo pidaja ettevõtlus.»;

3)seadust täiendatakse §-ga 57¹ järgmises sõnastuses:

« § 57¹. Advokaadi volitus

Õigusteenuse osutamise käigus kliendi esindamisel või kaitsmisel kolmandate isikute ees piisab advokaadi kinnitusest, et ta on kliendi esindaja või kaitsja ning vastava volituse olemasolu eeldatakse (volituse eeldus). Volituse eeldus ei kehti juhul, kui seadus näeb vastava toimingute tegemiseks ette notariaalse volikirja nõude.»;

4)paragrahvi 58 lõiked 2 ja 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Käesoleva seaduse tähenduses ei ole reklaam teave advokaadi nime, tegevusvaldkonna, tööaja, büroo aadressi ja sidevahendite numbrite kohta. Reklaamiks ei loeta ka andmeid advokaadi senise tegevuse ja akadeemiliste kraadide ning osutatavate õigusteenuste hinnakirja kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 esimeses lauses nimetatud andmed kõigi advokaadibüroode kohta avaldatakse advokatuuri aastaraamatus.»

§ 3. Avaliku teenistuse seaduse muutmine

Avaliku teenistuse seaduse (RT I 1995, 16, 228; 2005, 33, 243) § 9 lõiget 2 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

«Riigikohtu teenistujate palgaastmestiku kinnitab Riigikohtu esimees.»

§ 4. Kohtutäituri seaduse muutmine

Kohtutäituri seaduses (RT I 2001, 16, 69; 2005, 39, 308) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 5 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kohtutäitur ei või kohtutäituri ameti kõrval pidada teisi tasulisi ameteid ega olla muul tasulisel tööol, välja arvatud:

- 1) pedagoogiline ja teadustöö õppe- või teadusasutuses;
- 2) õigusnõustamine väljaspool täitemenetlust tsiviilõiguste ja maksejõuetusmenetluse valdkonnas, kui kohtutäitur vastab kohtute seaduse § 47 lõigetes 1 ja 1¹ esitatud nõuetele;
- 3) tegutsemine pankrotihaldurina ja kohtu poolt määratud juriidilise isiku likvideerijana, kui ta on sooritanud pankrotihalduri eksami.

(2) Kohtutäitur ei või tegelda ettevõtlusega ega:

- 1) olla äriühingu asutaja, äriühingu juhatuse või nõukogu liige, prokurist või äriühingu likvideerija, välja arvatud kohtu poolt määratud likvideerija;
- 2) olla välisriigi äriühingu filiaali juhataja;
- 3) olla pankrotitoimkonna liige ega kinnisasja sundvalitseja.»;

2)paragrahvi 5 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

« (5) Kohtutäituri on keelatud ennast ja oma ametitegevust reklaamida. Reklaamina ei käsitata kohtutäituri nime, büroo töö- ja vastuvõtuaja, aadressi, sidevahendite ja arveldusarve numbrite avalikkusele teatavakstegevist.»;

3)paragrahvi 10 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kohtutäituriks võib nimetada ettevalmistusteenistuse läbinud ja kohtutäiturieksami sooritanud Eesti kodaniku, kes valdab kõnes ja kirjas eesti keelt, on aus ja kõlbeline ning kes vastab kohtunikule esitatavatele haridusnõuetele vastavalt kohtute seaduse § 47 lõike 1 punktile 1 ja lõikele 1¹.»;

4)paragrahvi 10 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Kohtutäituriks ei või nimetada kohtute seaduse § 47 lõikes 2 nimetatud isikut.»;

5)seadust täiendatakse §-ga 11¹järgmises sõnastuses:

« § 11¹. Kohtutäiturikandidaadiks taotleja usaldusväarsuse kontrollimine

Kohtutäiturikandidaadiks taotleja usaldusväarsuse kontrollimisel kohaldatakse kohtute seaduse § 117¹.»;

6)paragrahvi 12 lõike 1 viimane lause tunnistatakse kehtetuks.

§ 5. Notariaadiseaduse muutmine

Notariaadiseaduses (RT I 2000, 104, 684; 2005, 39, 308) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 6 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Notariks võib saada kandidaaditeenistuse läbinud ja notarieksami sooritanud teovõimeline Eesti kodanik, kes valdab kõnes ja kirjas eesti keelt, on aus ja kõrgete kõlbeliste omadustega ning kes vastab kohtunikule esitatavatele haridusnõuetele vastavalt kohtute seaduse § 47 lõike 1 punktile 1 ja lõikele 1¹.

(2) Notariks ei või nimetada kohtute seaduse § 47 lõikes 2 nimetatud isikut.»;

2)paragrahvi 6 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 12 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Notar ei või peale notariameti pidada teisi tasustatavaid ameteid ega olla muul tasustataval tööol, välja arvatud õppe- ja teadustöö ning tsiviilõiguslane õigusnõustamine väljaspool tõestamismenetlust.»;

4)seadust täiendatakse §-ga 24¹järgmises sõnastuses:

« § 24¹. Notarikandidaadiks taotleja usaldusväarsuse kontrollimine

Notarikandidaadiks taotleja usaldusväarsuse kontrollimisel kohaldatakse kohtute seaduse § 117¹.»

§ 6. Notari distsiplinaarvastutuse seaduse muutmine

Notari distsiplinaarvastutuse seaduses (RT I 1995, 75, 1322; 2001, 93, 565) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 6 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Komisjoni kuuluvad üks kohtunik, üks notar ning üks justiitsministri määratud ametnik. Notaril, kelle distsiplinaaraja arutatakse, on õigus anda täiendavaid selgitusi.»;

2)paragrahvi 6 täiendatakse lõigetega 2¹kuni 2³järgmises sõnastuses:

(2¹) Komisjonis osalemiseks valib kohtunike täiskogu viieks aastaks viis kohtunikku maa-, ringkonna- või riigikohtunike hulgast ning Notarite Koja koosseis viieks aastaks viis notarit.

(2²) Kohtunike ja notarite komisjonis osaletakse liisuga määratud järjekorras. Liisuheitmise korraldab kohe valimise järel vastavalt kohtunike täiskogu ja Notarite Koja koosseisu juhataja, kes teatab tulemused Justiitsministeeriumile.

(2³) Kui kohtunikust komisjoni liige ei ole enam maa-, ringkonna- või riigikohtunik või kui notarist komisjoni liige ei ole enam notar, lõpevad tema volitused komisjoni liikmena. Asemele valitud uue komisjoni liikme volitused lõpevad samal ajal, mil lõppenuks selle liikme volitused, keda uus liige asendab. Uus liige võtab üle asendatava liikme komisjonis osalemise järjekorrahaha.»;

3)paragrahvi 7 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

« (2) Justiitsminister lähtub käskkirja andmisel distsiplinaarsüüteo tuvastamise komisjoni seisukohast, välja arvatud käesoleva seaduse § 6 lõikes 5 nimetatud juhul.»;

4)seadust täiendatakse 5. peatükiga järgmises sõnastuses:

«5. peatükk
RAKENDUSSÄTTED

§ 25. Notari distsiplinaarsüüteo tuvastamise komisjoni liikmete valimine

(1) Notari distsiplinaarsüüteo tuvastamise komisjonis osalevad kohtunikud valitakse esimesel, pärast 2006. aasta 1. jaanuari toimuval kohtunike täiskogul. Kuni selle ajani osalevad komisjonis kaks justiitsministri nimetatud liiget.

(2) Enne 2006. aasta 1. jaanuari notari distsiplinaarsüüteo tuvastamise komisjonis osalemiseks valitud notarite volitused kestavad viis aastat. Hiljemalt 2006. aasta 15. jaanuaril korraldab Notarite Koja esimees liisuheitmise komisjonis notarite osalemise järjekorra määramiseks ning teatab tulemused Justiitsministeeriumile.»

§ 7. Notari tasu seaduse muutmine

Notari tasu seaduses (RT I 1996, 23, 456; 2004, 30, 208) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 31 punkti 17 täiendatakse pärast sõna «väljavõtte» sõnadega «, samuti väljatrüki»;

2)paragrahv 33 tunnistatakse kehtetuks.

§ 8. Riigiteenistujate ametinimetuste ja palgaastmestiku seaduse muutmine

Riigiteenistujate ametinimetuste ja palgaastmestiku seaduse (RT I 1996, 15, 265; 2005, 24, 183) § 10 lõigetest 3 ja 6 jäetakse välja sõna «Riigikohtu».

§ 9. Tõestamise seaduse muutmine

Tõestamise seaduse (RT I 2001, 93, 564; 2003, 18, 100) § 3 lõiget 2 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

« 5) mitme isiku huve ning üheks isikuks on isik, kellele notar on osutanud õigusnõustamist väljaspool tõestamismenetlust.»

§ 10. Vandetõlgi seaduse muutmine

Vandetõlgi seaduses (RT I 2001, 16, 70; 2005, 39, 308) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 3 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Vandetõlgi eksamile lubatakse taotluse alusel teovõimeline Eesti kodanik, kelle kohta pole teada ühtki vandetõlgi saamist takistavat asjaolu ning kes on omandanud akadeemilise kraadi või omab välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 6 lõikes 3 nimetatud keskuse poolt Eesti Vabariigi haridusseaduse §-s 28¹sätetatud korras tunnustatud kõrgharidustunnistust samaväärsete õpingute läbimise kohta välismaal.»;

2)seadust täiendatakse §-ga 7¹järgmises sõnastuses:

« § 7¹. Reklaamikeeld

(1) Vandetõlgil on keelatud end ja oma tegevust reklaamida.

(2) Reklaamina käesoleva seaduse tähenduses ei käsitata teavet vandetõlgi nime, ametinimetuse, senise töö- ja hariduskäigu, vandetõlgi büroo töö- ja vastuvõtuoja, aadressi ning sidevahendite numbrite, vandetõlgi osutatavate tõlketeenuste liikide ning tõlketeenuste hindade kohta.»

§ 11. Kaubandusliku meresõidu koodeksi muutmine

Kaubandusliku meresõidu koodeksi (RT 1991, 46–48, 577; RT I 2005, 31, 229) §-s 66 asendatakse sõnad «Tallinna Linnakohtu» sõnadega «Harju Maakohtu».

§ 12. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku muutmine

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus (RT I 2005, 26, 197; 49, 395) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 218 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) muu isik, kes on omandanud akrediteeritud õppekava alusel magistrakraadi õigusteaduses või kellel on samaväärsete õpingute läbimise kohta välismaal saadud kõrgharidustunnistus, mida tunnustab välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 6 lõikes 3 nimetatud keskus Eesti Vabariigi haridusseaduse §-s 28¹sätetatud korras;»;

2)paragrahvi 218 lõiget 1 täiendatakse punktiga 2¹järgmises sõnastuses:

« 2¹) muu isik, kes on läbinud Eesti ülikoolis enne ülikooliseaduse 2003. aasta 10. märtsil jõustunud muudatusi kehtinud korra kohaselt vähemalt akadeemilise kõrghariduse I astme õigusteaduses akrediteeritud nelja-aastase nominaalkestusega õppekava alusel või enne Eesti Vabariigi haridusseaduse jõustumist kehtinud korra kohaselt vähemalt akadeemilise kõrghariduse I astme õigusteaduses viieaastase nominaalkestusega õppekava alusel.»

§ 13. Kriminaalmenetluse seadustiku muutmine

Kriminaalmenetluse seadustikus (RT I 2003, 27, 166; 2005, 39, 308) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 41 lõike 4 kolmas lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Lepinguliseks esindajaks kohtumenetluses võib olla advokaat või muu isik, kes on omandanud akrediteeritud õppekava alusel magistriskraadikraadi õigusteaduses või kellel on samaväärsete õpingute läbimise kohta välismaal saadud kõrgharidustunnistus, mida tunnustab välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 6 lõikes 3 nimetatud keskus Eesti Vabariigi haridusseaduse §-s 28¹sätetatud korras, või kes on läbinud enne ülikooliseaduse 2003. aasta 10. märtsil jõustunud muudatusi kehtinud korra kohaselt vähemalt akadeemilise kõrghariduse I astme õigusteaduses akrediteeritud nelja-aastase nominaalkestusega õppekava alusel või enne Eesti Vabariigi haridusseaduse jõustumist kehtinud korra kohaselt vähemalt akadeemilise kõrghariduse I astme õigusteaduses viieaastase nominaalkestusega õppekava alusel.»;

2)paragrahvi 42 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) advokaat ja teised käesoleva seadusega lepingulisele esindajale kehtestatud haridusnõuetele vastavad isikud menetleja loal, kelle pädevus kriminaalmenetluses tuleneb kokkuleppest kaitsealusega (lepinguline kaitsja), või»;

§ 14. Väärteomenetluse seadustik

Väärteomenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313; 2005, 40, 311) § 20 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Menetlusalusel isikul ja süüdlasel võib olla kaitsja, kelleks on advokaat või menetleja loal muu isik, kes on omandanud akrediteeritud õppekava alusel magistriskraadi õigusteaduses või kellel on samaväärsete õpingute läbimise kohta välismaal saadud kõrgharidustunnistus, mida tunnustab välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 6 lõikes 3 nimetatud keskus Eesti Vabariigi haridusseaduse §-s 28¹sätetatud korras, või kes on läbinud enne ülikooliseaduse 2003. aasta 10. märtsil jõustunud muudatusi kehtinud korra kohaselt vähemalt akadeemilise kõrghariduse I astme õigusteaduses akrediteeritud nelja-aastase nominaalkestusega õppekava alusel või enne Eesti Vabariigi haridusseaduse jõustumist kehtinud korra kohaselt vähemalt akadeemilise kõrghariduse I astme õigusteaduses viieaastase nominaalkestusega õppekava alusel.»

§ 15. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub 2006. aasta 1. jaanuaril.

Riigikogu esimees Ene ERGMA